

Griepepidemie breidt zich uit

Een uitgave van: Nationaal Influenza Centrum (NIC): Rotterdam (Erasmus MC), Bilthoven (RIVM); Nederlands instituut voor onderzoek van de gezondheidszorg (NIVEL); Inspectie voor de Gezondheidszorg (IGZ).

Nieuwsbrief Influenza- Surveillance 2014-2015

Influenzasituatie in Nederland

De klinische influenza-activiteit in Nederland neemt weer toe. In de twee weken rond de kerstdagen en de jaarwisseling was er een afname waarneembaar. Daarna hervatte de activiteit ondanks het zachte weer een stijgende lijn. In week 52 van 2014 meldden zich 7,9 patiënten per 10.000 inwoners bij één van de NIVEL-peilstation-huisartsen met een influenza-achtig ziektebeeld (IAZ), in week 1 van 2015 lag dit aantal op 9,0 en in week 2 op 13,9 (figuren 1 en 2). Zoals gebruikelijk zien de huisartsen vooral jonge kinderen van 0-4 jaar, maar de laatste weken neemt het aantal bezoeken van 65-plussers met griepverschijnselen ook opvallend toe (figuur 5). Tevens wordt bij die ouderen vaker pneumonie gediagnosticeerd.

Virusdetecties: peilstationpatiënten

In week 2 van 2015 werden bij 36 patiënten met een IAZ neus- en keelmonsters afgenomen door NIVEL-peilstationhuisartsen. Hierin werd 23 maal (64%) influenzavirus aangetroffen. Dit hoge percentage is typerend voor influenza-epidemieën. Van de 23 gedetecteerde influenzavirussen behoorden er 16 tot subtype A(H3N2) (70%), 3 (13%) tot subtype A(H1N1)pdm09 en 3 (13%) tot type B (van de fylogenetische lijn B/Yamagata/16/1988, die in het huidige vaccin is vertegenwoordigd); van één influenza A-virus is het subtype nog niet vastgesteld (figuur 3). Daarnaast werd 2 maal RS-virus en 2 maal rhinovirus gedetecteerd.

In neus- en keelmonsters afkomstig van 23 patiënten met een luchtweginfectie zonder typische klachten van griep (ARI) werd 8 maal (35%) influenzavirus aangetoond: 7 maal subtype A(H3N2) en éénmaal type B (Yamagata-lijn). Daarnaast werd éénmaal RS-virus en éénmaal rhinovirus gevonden.

Vanaf week 40 van 2014 t/m week 2 van 2015 werd in monsters van 215 peilstationpatiënten 69 maal (32%) influenzavirus gedetecteerd: 59 maal subtype A(H3N2) (86%), 3 maal subtype A(H1N1)pdm09, éénmaal niet gesubtypeerd type A en 6 maal (9%) type B (Yamagata-lijn). Daarnaast werd 28 maal rhinovirus (13%), 5 maal enterovirus (waarvan 4 maal enterovirus D68) en 5 maal RS-virus aangetroffen.

Virusdetecties: patiënten aangemeld door diagnostische laboratoria

Bij het Nationaal Influenza Centrum (NIC) werden vanuit diagnostische laboratoria dit seizoen tot dusver in totaal 305 detecties van influenzavirussen aangemeld (figuur 4). Van deze 305 influenzavirussen waren er 289 van het A-type (95%) en 16 van het B-type (5%), waarvan tenminste 11 van de fylogenetische lijn B/Yamagata/16/1988 (van 6 B-virussen is de lijn niet bepaald). Van de 289 influenza A-virussen waren er 148 van het subtype A(H3N2) (51%) en 19 van subtype A(H1N1)pdm09 (7%); 122 influenza A-virussen (42%) werden nog niet gesubtypeerd.

Influenzasituatie in Europa

Er is nog weinig griep in de Europese regio van de WHO. Over week 1 van 2015 meldden de meeste landen lage klinische influenza-activiteit maar in zeven van de 35 rapporterende landen is deze gestegen tot matig (Flu News Europe week 1 van 2015).

In week 1 van 2015 was in de Europese regio evenals in Nederland influenza type A dominant. Elf van de 13 rapporterende landen meldden subtype A(H3N2) als dominant.

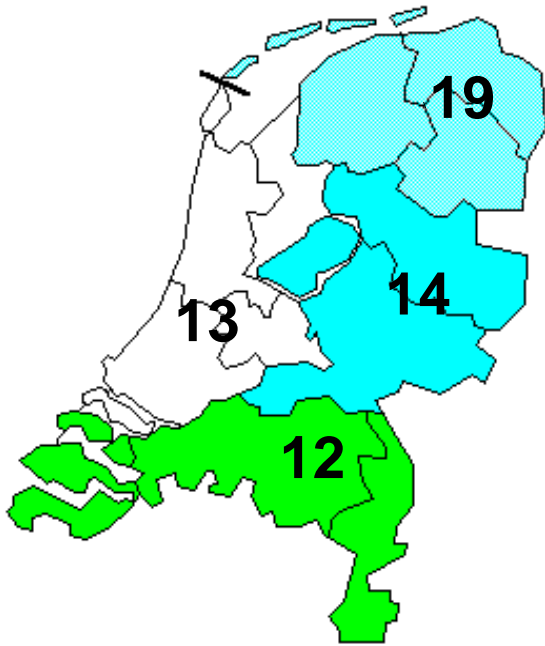

Fig.1. Aantallen door peilstationhuisartsen geregistreerde influenza-achtige ziektebeelden (IAZ) per 10.000 inwoners per regio in week 2 van 2015 (bron: NIVEL, voorlopige gegevens).

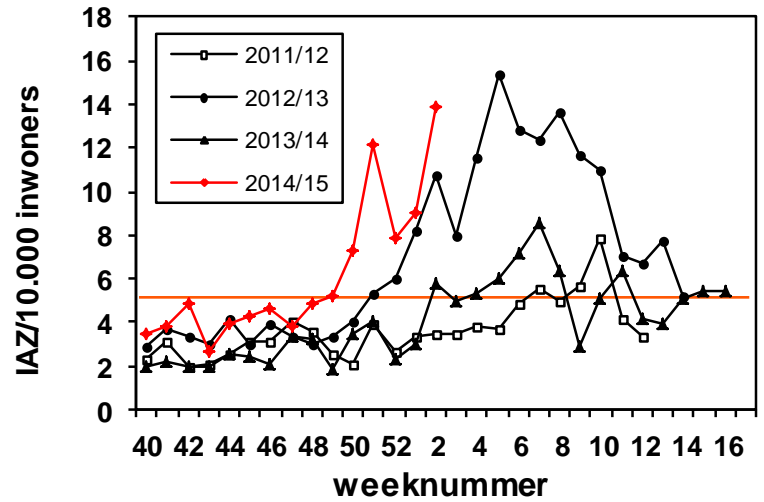

Fig.2. Aantallen door peilstationhuisartsen geregistreerde patiënten met IAZ in 2011-2015 per week en per 10.000 inwoners (bron: NIVEL). De oranje lijn geeft de epidemisch drempel weer.

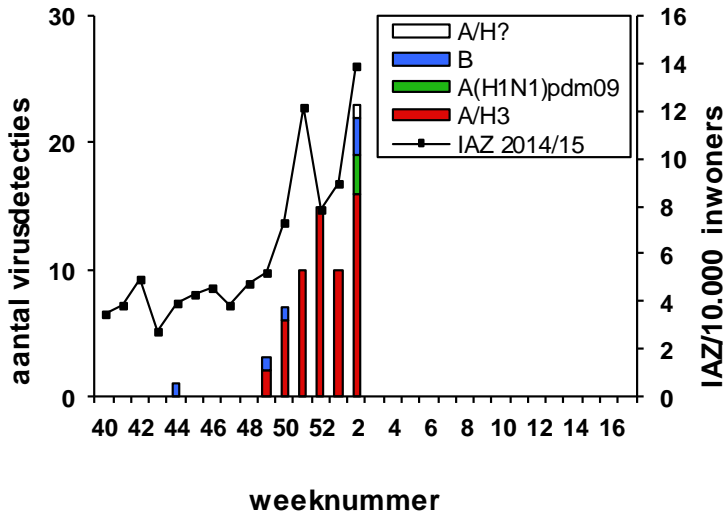

Fig. 3. Aantallen monsters van huisartspatiënten met een IAZ waarin influenzavirus is gedetecteerd, (as links), en incidentie van IAZ per week en per 10.000 inwoners (as rechts) (bron: resp. RIVM en NIVEL).

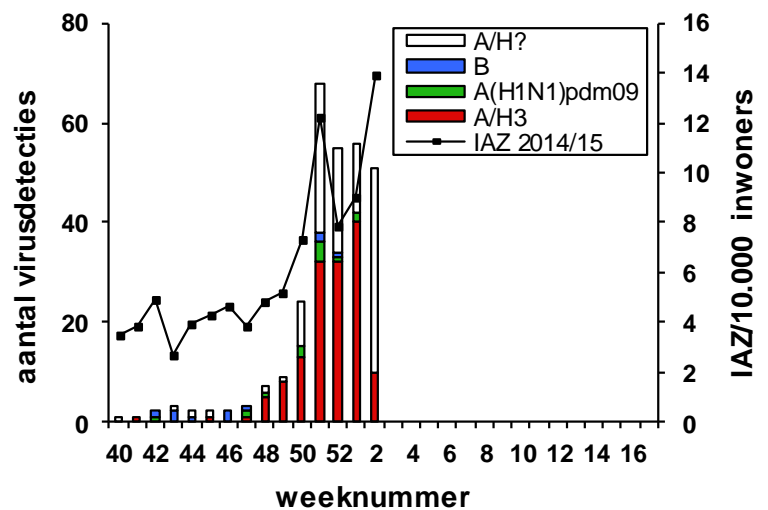

Fig. 4. Aantallen door het Erasmus MC gedetecteerde en naar het Erasmus MC vanuit diagnostische laboratoria opgestuurde virussen (as links) en incidentie van IAZ per week en per 10.000 inwoners (as rechts) (bron: resp. EMC en NIVEL).

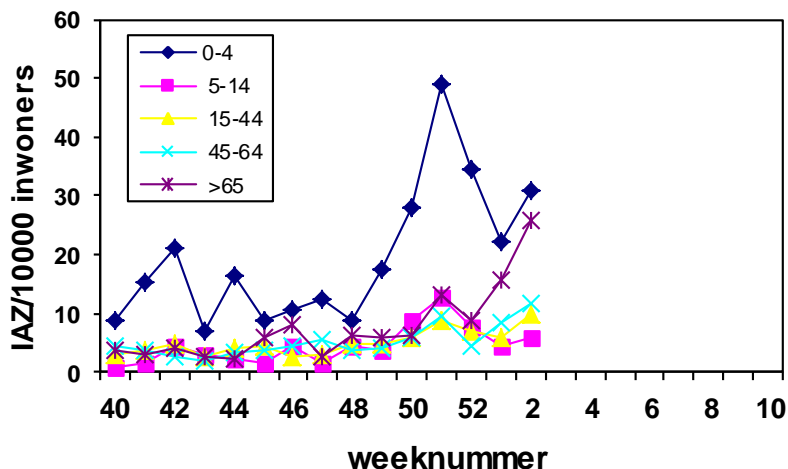

Fig. 5. Leeftijdsverdeling van het aantal door peilstation-huisartsen geregistreerde IAZ per week en per 10.000 inwoners (bron: NIVEL).

Vaccinsamenstelling voor het seizoen 2014/15

(Sub)type:

A(H1N1)pdm09

A(H3N2)

B

Stam gelijkend op:

A/California/7/2009

A/Texas/50/2012

B/Massachusetts/2/2012 *

* van de fylogenetische lijn B/Yamagata/16/88

De Nieuwsbrief ook op Internet

De Influenza-Nieuwsbrief is ook te vinden op:

<http://www.virosciencelab.com>

<http://www.virology.nl>

<http://www.nivel.nl>

<http://www.rivm.nl/Griep>

Nieuwsbrief Influenza-Surveilliance 2014-2015

Colofon

Deze Nieuwsbrief komt tot stand door samenwerking van de volgende instanties en personen:

IGZ, Den Haag

Drs. Jan K. van Wijngaarden, arts,
Hoofdinspecteur Volksgezondheid

NIVEL, Utrecht

Dr. Gé A. Donker, huisarts en epidemioloog
Coördinator peilstations, NIVEL Zorgregistraties eerste
lijn

NIC: Prof. dr. Marion Koopmans, directeur

Erasmus MC, Rotterdam

Prof. dr. Guus F. Rimmelzwaan
Dr. Jan C. de Jong

RIVM, Bilthoven

Dr. Adam Meijer
Drs. Marit M. A. de Lange

Redactiesecretariaat:

Maria Silva / Anouk Gideonse

Nationaal Influenza Centrum

Afdeling Viroscience, Erasmus MC, Postbus 2040,
3000 CA Rotterdam